

meisten Fällen auch Bemerkungen über die gute oder schlechte Beschaffenheit der Abbildungen, sowie sonstige kritische Erörterungen beigelegt. Für die Benutzer der Flora danica im oberwähnten Umfange ist hiermit ein recht erwünschtes Hilfsbuch geschaffen. J.

P. A. Karsten, Symbolae ad Mycologiam Fennicam.
III. Helvellei, Mitrulei et Pezizei, in paroecia
Tammela crescentes. Conf. Hedwigia 1871 Seite 59.
(Fortsetzung.)

H. turfaceum Karst. Ad terram et muscos locis deustis. Apothecia obconica aut applanata, substipitata vel sessilia; sporae ellipsoideae, longit. 12—15 mm., crassit. 6—6,5 mm.; thecae crassit. 10—11 mm., apice iodo vix tinctae; paraphyses crassit. 2—3 mm., sursum haud vel lenissime incrassatulae.

H. dolosellum Karst. Ad partem inferiorem culmorum Tritici repentis emortuorum et radices Rubi idaei mense Octobri. Apothecia albida, cupula primum furfurella; sporae longit. 10—16 mm., crassit. 1,5—2,5 mm., thecae longit. 50—60 mm., crassit. circiter 5,5 mm.; paraphyses graciles.

H. albineum Karst. Priori simile, sed sporis longioribus (longit. 14—25 mm., crassit. 1—2 mm.) diversum. — Ad caules Galii veri siccos.

H. nivellum Karst. Praecedenti simile, sed minus (altit. plantulae 0,3 mm., cupula latit. 0,3 mm., stipes altitudine cupulae); sporae fusoides-filiformes, guttulatae vel tenuiter uniseptatae, longit. 16—18 mm., crassit. circiter 2 mm., — Ad folia Caricis ampullaceae putrida.

H. cruentatum Karst. Apothecia sparsa, stipitata, glabra, alba vel albida, cupula planiuscula, epithecio albido vel albo, trito luteo, dein sanguineo vel subaurantiaco, sicco expallente, latit. 0,6 mm., stipite brevi, aequali; sporae fusoides-elongatae, rectae vel rectiusculae, guttulatae, longit. 8—16 mm., crassit. 1—2 mm.; thecae cylindraco-clavatae, longit. circiter 50 mm., crassit. circiter 5 mm. — Ad culmos Dactylidis glomeratae emortuos.

H. citrinulum Karst. Apothecia sparsa, sessilia, glabra, plana, subaurantiaco-lutea vel citrina, latit. circiter 0,7 mm.; sporae fusoides-elongatae, curvulae vel subrectae, vulgo guttulis paucis (plerumque 2 apicalibus) minutis praeditae, longit. 6—12 mm., crassit. 1,5—3 mm.; thecae cylindraco-clavatae, longit. 45—60 mm., crassit. 6 mm., apice iodo vix vel obsolete coerulescentes; paraphyses parcae, graciles, sursum leviter incrassatulae. — Ad culmos graminum exsiccatos.

H. robustius Karst. Ad culmos *Phragmitis* communis aliorumque graminum et calamos *Typhae latifoliae* nec non fructus *Circii arvensis* variis locis obvenit. — Apothecia stipitata, pallida, lutescentia vel rosella, cupula planiuscula, epithecio lutescente vel subluteo, latit. 1—1,5 mm., stipite altit. 0,7—5 mm.; sporae oblongatae vel oblongatoellipsoideae, vulgo eguttulatae, longit. 7—14 plerumque 8—12 mmm., crassit. 3—6 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 90—115 mmm., crassit. 7—9 mmm., apice iode vix vel obsolete coerulescentes; paraphyses graciles, crassit. 1,5 mmm. *H. scutulae* extus simillimum, sed sporae omnino aliae. Etiam *H. rhodoleucum*, cui in Monogr. Pez. ut varietas adscriptum est, nonnihil aemulat.

H. inquilinum Karst. Apothecia sparsa vel gregaria, sessilia, planiuscula, sicca hemisphaerico-vel subsphaeroideo-contracta, alba, tomentella, latit. circiter 0,6 mm.; sporae fusoido-elongatae, guttulatae, longit. 5—9, plerumque 7—8 mmm., crassit. 1—2,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 36—40 mmm., crassit. 5—5,5 mmm.; paraphyses crassit. 2 mmm., sursum incrassatae, apice attenuatae. — Ad stipites *Equiseti* sylvatici vetustos. — Pili cupulae brevissimi, articulati, apice obtusi, crassit. 4—6 mmm.

Belonidium mit 2 Arten; *Ombrophila* mit 4, *Allophylaria* mit 4, *Aleuriella* mit 2 Arten, *Apostemium fiscella* (Pez. *fiscella* Karst. exs.) ad cort. ramulorum *Alni* et *Salicis*: Sporae fusiformes longit. 120—180 mmm., crassit. 1 mmm., paraphyses apice ovoideo.

Trochila? ramealis Karst. Ad cort. ramorum *Betulae*. Apothecia in statu vivo convexa, albida vel livido-pallida; sporae longit. 14—30 mmm., crassit. 2—3 mmm.

Agyriopsis prasinula Karst. Ad lignum *Betulae* putrescens, *Pezizae* (*Chlorosplenio*) atrovirenti, ut videtur, arcte affinis.

Trochila mit 24 Arten oder Formen, darunter neu:

Tr. evilescens Kars. Ad culmos graminum putrescentes. — Apothecia planiuscula, fusco-cinerascentia, margine albicante, epithecio cinerascente vel pallido, sicca obscuriora, difformiter contracta, latit. 0,5—1 mm.; sporae fusoido-elongatae, guttulatae, longit. 5—10 mmm., crassit. 1—1,5 mmm.; thecae longit. circiter 45 mmm., crassit. circiter 5 mmm.

Tr. foliicola Karst. Apothecia hemisphaerica vel concava aut subsphaeroidea, pallida vel hyalino-pallida, sicca sphaeroideo-contracta, nigricantia, margine albo-furfuraceo-flocculoso, latit. circiter 0,2 mm.; sporae fusoido-elongatae, longit. 6—10 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae longit. 36—40 mmm., crassit. 5—6 mmm. — Ad folia *Alni*.

Tr. Kalaënsis Karst. Ad liguum Salicis vetustum. — Pilis exsertis mox agnoscenda. Variat breviter stipitata.

Tr. leucostoma Karst. Apothecia conferta, erumpentia, hemisphaerica vel mutua pressione difformia, cinereo-pallida, margine fimbriato, albido vel subalbo, sicca subsphaeroideo-depressa, nigricantia vel fuliginosa; ore contracto, saepe angulato-flexo, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae aciculari-vel fusoides-elongatae, rectae vel subrectae, vulgo uniseptatae, longit. 12—27 mmm., crassit. 2—3 mmm.; thecae longit. 46—50 mmm., crassit. 5,5 mmm., obturaculo minutissimo iodo vix vel obsoletissime coerulescente. — Ad caules Artemisiae vulgaris exsiccatos raro obvenit. — *Tr. atratae* extus subsimilis, sed sporae aliae. Cum *Tr. Artemisiae* (Lasch.), a *Tr. dilutella* vix discernenda, nullo modo commiscenda.

Tr. Galii Karst. Ad caules Galii veri exsiccatos. — Apothecia sparsa vel subgregaria, primum sphaeroidea, dein hemisphaerica, tandem explanata, concava, cinerea, epithecio dilutiore, margine fimbriato, albicante, sicca nigricantia, varie contracta, rugulosa, latit. 0,5—0,8 mm.; sporae fusoides-filiformes, rectae vel subrectae, guttulatae vel spurie pluri-septatae, longit. 12—23 mmm., crassit. 1—2 mmm.; thecae longit. 40—50 mmm., crassit. 6—8 mmm.; paraphyses crassit. vix 2 mmm., sursum leviter incrassatae.

Tr. Rhinanthi Karst. Ad caules Rhinanthi minoris exsiccatos. — Apothecia sessilia, glabra, sicca nigricantia, varie contracta, saepe subtriqvetra, rugulosa, humectata planiuscula, fusca, epithecio albicante vel pallido, margine pullidior, latit. 1—1,5 mm.; sporae aciculari-elongatae, rectae vel leniter curvulae, guttulatae, interdum spurie uniseptatae, longit. 18—25 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae crassit. 6—7 mmm., obturaculo minutissimo iodo obsoletissime coerulescente. — Affinitatem maximam cum *Tr. dilutella* offert, sed sporis majoribus etc. differt. Forsan rectius eidem ut subspecies sit subjungenda.

Tr. thallophila Karst. Supra thallum apotheciaque Lecanorae subfuscae, ad corticem Salicis viminalis crescentis. — Apothecia sparsa vel gregaria, sessilia, subsphaeroidea vel hemisphaerica, sicca varie contracta, fusca vel umbrino-fusca, subfurfurella, rugulosa, latit. 0,2—0,4 mm.; sporae subellipsoideae vel oblongato-ellipsoideae, rectae, vulgo guttulis 2 mediocribus praeditae, longit. 7—8,5 mmm.; thecae longit. 30—35 mmm., crassit. 6 mmm. — Externa facie *Tr. atratam* refert, sed notis allatis facillime dignota.

Tr. fuscella Karst. Ad folia et culmos Caricis leporinae exsiccatos in Mustiala mense ineunte Majo et exeunte Augusto. — Apothecia erumpentia, subhemisphaerica, glabra,

fusco-pallida, margine albicante, sicca difformiter contracta, depressa, nigricantia, latit. 0,3—0,4 mm.; sporae oblongatae, rectae vel leniter curvulae, guttulis 2 apicalibus mediocribus praeditae, longit. 18—20 mmm., crassit. 6—7 mmm.; thecae fusoideo-elongatae, longit. 70—90 mmm., crassit. 14 mmm.; paraphyses numerosae, crassit. 2—3 mmm., apicem versus incrassatae. — Epiphylla, per epidermidem erumpens, lateribus ab ejus laciniis cincta vel tandem libera.

N. epitypha Karst. Ad calamos Typhae latifoliae putrescentes. — Apothecia gregaria, primo hemisphaerica, demum convexiuscula, primo tota fuliginoso-cinerea, dein cinereo-livida, epithecio griseo-pallente vel fuliginoso-pallido, sicca concoloria vel extus nigricantia; sporae aciculari-elongatae, longit. 10—14 mmm., crassit. 2 mmm.

N. graminea Karst. *P. graminea* Karst. F. F. exs. Ad culmos Poae nemoralis et Calamagrostidis siccos locis udis dejectos. — Apothecia gregaria, convexa, sicca concava, albida vel livescenti-albida, sicca pellescentia, basi fuscescentia; sporae filiformes, utrinque attenuatae, guttulis 4—6 majusculis praeditae vel tenuiter 3-septatae, rectae vel leniter curvulae, longit. 20—30 mmm., crassit. 3—4 mmm.; thecae fusoideo-clavatae, longit. 75—80 mmm., crassit. 8—10 mmm.; paraphyses apicem versus incrassatae.

Gorgoniceps aridula Karst. Ad lignum putridum pineum. Apothecia convexa, immarginata, in statu vegeto hyalina vel cinerascentia, latit. 0,4—0,8 mm.; sporae filiformes, guttulate, hyalino-luteolae, longit. 82—123 mmm., crassit. 11 bis 14 mmm.; paraphyses crassit. 1,5—2 mmm., sursum incrassatae, crassit. 2—4 mmm., apice attenuato.

Orbilia rubella (Pers.). Karst. Ad latus internum, rarius externum, corticis Salicum mensibus Augusto—Decembri pluribus locis observavimus. Etiam ad corticem Populi nigrae in Mustiala exeunte mense Majo unica vice lecta. — Apothecia gregaria, planiuscula, subflexuosa, margine sublaciniato, incarnato-rubra, latit. 1—1,5 mm.; sporae aciculari-filiformes, flexuosae, longit. 8—12 mmm., crassit. 0,5 mmm.; thecae longit. circiter 40 mmm., crassit. circiter 4 mmm.

Lachnea pygmaea (Fr.). Karst. Ad radices arborum frondosarum locis umbrosis in horto Mustialaënsi mense exeunte Julio 1869. — Sporae fusoideo-elongatae, simplices, rectae, longit. 4—8 mmm., crassit. 1,5—2,5 mmm.; thecae cylindraceo-clavatae, longit. 65—75 mmm., crassit. 5—6 mmm.; paraphyses subulati, crassit. 4—5,5 mmm. Cupula latit. 2,3 mm., stipite altit. 7 mm.

L. elatior Karst. Ad culmos graminum, terra tectos, fine mensis Julii in Mustiala semel reperimus. — *L. virgi-*

neae similis, sed major (cupula latit. 1 mm., stipes altit. 1,5 mm.), epithecio dilutissime luteo; sporae longit. 8—14 mmm., crassit. 2—2,5 mmm.; thecae crassit. 5 mmm.; paraphyses crassit. 4 mmm.; pili crassit. 4 mmm.

L. spiraeaecola Karst. Ad caules Spiraeae ulmariae putrescentes mensibus Majo-Julio frequentissime occurit. — Cupula alba, latit. 0,5—1,5 mm., tomentella, epithecio demum saepe pallido, sicco interdum subaurantiacoluto; sporae longit. 6—12 mmm.

L. callimorpha Karst. Ad folia Caricis ericctorum exsiccata. — Apothecia gregaria, sessilia vel breviter stipitata, planiuscula, sicca sphaeroideo- vel hemisphaerico-contracta, albotomentosa, epithecio luteo vel aurantiaco-luteo, latit. 0,3—0,5 mm.; sporae fusoides-filiformes, guttulis (6—8) praeditae vel spurie pluriseptatae, rectae, longit. 17—20 mmm.; crassit. 1,5—2 mmm.; thecae subcylindratae, longit. 35—45 mmm., crassit. 5 mmm.; paraphyses subulatae, crassit. 3 mmm. — A *L. bicolori* magnitudine apotheciorum minori, sporis longioribus etc. differt.

L. laetior Karst. Ad caules Rubi idaei emortuos in Mustiala mense ineunte Julio semel legimus. — Apotheciis sessilibus vel subsessilibus paullo majoribus (longit. 10—20 mmm., crassit. 1—2 mmm.), epithecio dilute luteo a *L. acutipila* differt.

L. albotestacea (Desm.) Karst. In culmis graminum vetustis mensibus Majo—Julio passim obvia. — Apothecia substipitata, sparsa vel subgregaria, alba et testacea, floccosa, cupula e subsphaeroideo vel obconico-sphaeroideo hemisphaerica, tandem explanata, epithecio carneo, latit. 1 mmm.; sporae elongato- vel filiformi-fusoideae, longit. 6—19 mmm.; crassit. 1,5—2 mmm.

Crumenula urceoliformis Karst. Ad caules Vaccinii uliginosi aridos in Mustiala ineunte mense Junio semel lecta. — Sporae filiformes, septatae, longit. 30—40 mmm., crassit. 1—1,5 mmm.; thecae crassit. 8 mmm.

Tympanis bacillifera Karst. F. F. exs. 756. Ad corticem Abietis excelsioris frequenter provenit. — Apothecia sessilia, glabra, solitaria vel saepius caespitosa, nigra, plana, margine obtuso, epithecio nitido, latit. 0,6—0,7 mmm.; sporae filiformi-elongatae, vulgo apicibus attenuatae, flexuosae, simplices vel 3—5-septatae, longit. 20—52 mmm., crassit. 3—4,5 mmm.; thecae elongato-clavatae, longit. 65—80 mmm., crassit. 10—11 mmm., paraphyses graciles.

T. pithya Karst. Ad corticem Pini sylvestris. — Apothecia solitaria aut interdum caespitosa (cupulis 2 junctis), erumpentia subsessilia, glabra, nigra, immarginata, epithecio

convexo, latit. 1,5—1,8 mm.; sporae haud visae; thecae (myriosporae?) longit. 100—110 mmm., crassit. 13—17 mmm.; paraphyses graciles, adpersae, apice clavato, fuscescente, crassit. circiter 6 mmm. — Seqventi proxima.

Encoelia impudicella Karst. Pez. impudicella Karst. F. F. exs. 534. Ad corticem ramorum Abietis excelsioris dejectorum exsiccatorum mense Decembri 1865 et 1868 lecta. — Apothecia erumpentia, solitaria vel caespitosa, coriacea, e spaeroideo hemisphaerica, tandem explanata, difformia, leniter furfuracea, demum subnuda, primum grisea, dein subcinnamomeo-fusca, marginem versus dilutiora, sicca fuligineo-fusca vel nigricantia, breviter stipitata vel sessilia, epithecio e lutescente pallido, sicco subcinnamomeo, laevi vel ruguloso, margine integerrimo, latit. 3—5 mm.; sporae elongatae, utroque apice paullulum attenuatae, distichae vel oblique monostichae, curvulae, longit. 6—9 mmm., crassit. 1,5—2 mmm.; thecae subcylindraceae, longit. 40—50 mmm., crassit. circiter 5 mmm., apice iodo non tinctae; paraphyses vix ullae propriae. (Fortsetzung folgt.)

Neue Literatur.

1) Mittheilungen aus dem Vereine der Naturfreunde in Reichenberg (Böhmen). Reichenberg, 1872. Enthält einen für Botanik interessanten Bericht über den Böhmerwald vom Prof. W. Smetacek.

2) Sitzungsberichte der Gesellschaft zur Beförderung der gesammten Naturwissenschaften zu Marburg. No. 9. December 1871. — Inhalt: a) Ueber den fötalen Glaskörper von Prof. N. Lieberkühn; b) über geformte Eiweisskörper und die Wanderung der Eiweissstoffe beim Keimen der Samen von Dr. Pfeffer.

3) Erbario crittogamico italiano pubblicato da G. De Notaris e F. Baglietto. Serie II. Fasc. 9—11. Genova, 1871.

4) Nuovo Giornale botanico italiano diretto da T. Caruel. Pisa, 1872, No. 1. — Inhalt: a) De Venturi, Muschi raccolti dal Sign. O. Beccari nella Terra dei Bogos in Abissinia; b) T. Caruel, Andrea Cesalpino e il libro de plantis; c) G. Passerini, Funghi Parmensi; d) G. Zanardini, Lettera sopra alcune specie del genere Schizymenia.

5) Journal of Botany. New series I. No. III. March 1872. Original Art.: a) G. Baker, on Symea, a new genus of Triandrous Liliaceae; b) O'Meara, recent Researches in the Diatomaceae; c) F. Hance, Castanea vulgaris; d) J. M. Crombie, British Ramalinas in the Herbarium of the British Museum.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Hedwigia](#)

Jahr/Year: 1872

Band/Volume: [11_1872](#)

Autor(en)/Author(s): Karsten Peter

Artikel/Article: [P.A. Karsten, Symbolae Mycologiam Fennicam. HL. Helvellei, Mitrulei et Pezizei in paroecia Tammela erfescentos, Conf. Hedwigia 1871 Seite 59. 42-47](#)